

Călătoria în Europa

CUPRINS

1. Introducere.....	3
2. Documente necesare călătoriei în spațiul european	4
3. Vize.....	6
4. Valută.....	6
4.1 Euro.....	6
4.2 Rate de schimb Euro-monedă națională	7
5. Timbre poștale.....	8
6. Plăți transfrontaliere	8
7. Călătoria cu armament și/sau muniție	8
8. Cumpărături în Uniunea Europeană	8
9. Protecția consumatorului	9
9.1 Norme europene.....	9
9.2 Sfaturi pentru consumatori	10
9.3 Produse ecologice	10
10. Circulația pe drumurile publice.....	10
10.1 Permisul de conducere.....	10
10.2 Indicative rutiere	11
10.3 Asigurarea auto	11
10.4 Conducerea autovehiculului în siguranță	12
11. Călătoria cu avionul	13
11.1 Transportul aerian.....	13
11.2 Drepturile pasagerilor aerieni	13
11.3 Securitatea aeroportuară	13
12. Călătoria cu trenul.....	15
13. Sănătate	15
13.1 Acces la serviciile medicale	15
13.2 Medicamente.....	16
13.3 Asigurarea de călătorie	16
13.4 Vaccinare	16
14. Apa de scăldat	16
15. Alegerea momentului destinat călătoriei	17
15.1 Vremea.....	17
15.2 Fusul orar	18
16. Animale de companie.....	18
17. Urgențe - 112.....	18
18. Obiecte pierdute sau furate	19
19. Sfaturi privind drepturile călătorului	19
20. Comunicare	19
20.1 Limbi străine.....	19
20.2 Telefoanele mobile	20
20.3 Telefonie fixă.....	21

20.4	Internet.....	21
21.	Electricitate	22
22.	Informații turistice.....	22
23.	Informații generale.....	23
Anexa nr. 1 –	Statele care au aderat la Uniunea Europeană după 2004	24
Anexa nr. 2 –	Statele Schengen	25
Anexa nr. 3 –	Condițiile de călătorie pentru minorii români	26
Anexa nr. 4 –	Regimul armelor și munițiilor	30

1. Introducere

Aderarea României la Uniunea Europeană la 01.01.2007 a reprezentat una din realizările remarcabile ale României pe plan internațional. Acest eveniment important s-a realizat prin cumularea eforturilor tuturor instituțiilor responsabile ale statului român.

Unul din efectele cu impact direct asupra populației îl reprezintă recunoașterea dreptului de liberă circulație al românilor, de la 1 ianuarie 2007 recunoscuți ca cetățeni ai Uniunii Europene, din perspectiva principiului liberei circulații a persoanelor, garantat tuturor cetățenilor europeni prin art.18 al Tratatului de constituire a Comunității Europene, semnat la Roma în 1957, consolidat prin tratatele de la Maastricht din 1992, Amsterdam 1997 și Nisa 2001.

Prezenta broșură se adresează **cetățenilor români** care intenționează să călătorească **în scop turistic** în statele membre ale Uniunii Europene, precum și în spațiul Schengen. Informațiile prezentate sunt de interes general, cazurile cu diferite particularități, față de cele generale, putând fi tratate individual, conform specificului.

Călătoria în Europa

Uniunea Europeană se întinde pe continentul european din Laponia până la Marea Mediterană și de la coasta de vest a Irlandei până la țărmurile Ciprului.

Cetățenii Uniunii Europene, cu tradiții, culturi și limbi diferite, reprezintă peste **7%** din totalul populației globului. Moștenirea istorică este alcătuită din picturi rupestre, antichități grecești și romane, arhitecturi vikinge și maure, fortărețe medievale, palate renaștentiste și biserici baroce.

Europa modernă atrage călătorul și prin cetăți vibrante, festivități culturale, sporturi de iarnă și de vară și diferite bucătării tradiționale. Turismul în Uniunea Europeană reprezintă o sursă importantă de venituri și locuri de muncă. Călătoria în UE a devenit mai facilă de când s-au redus multe condiții și formalități referitoare la pașapoarte și bagaje.

15 state membre ale Uniunii Europene au trecut la moneda unică europeană, EURO, fapt care determină ca prețurile să poată fi comparate mai ușor și eliminarea inconvinențelor generate de schimbul valutar între monedele naționale europene.

Crearea unei piețe unice de aproximativ 500 de milioane de oameni a condus la o gamă mult mai largă de oferte și prețuri scăzute. În fapt, majoritatea cetățenilor Uniunii Europene consideră că este la fel de ușor să călătorești în UE ca în propria țară.

2. Documente necesare călătoriei în spațiul european

În prezent, **24** state europene sunt **membre Schengen** cu drepturi depline și obligații corelative.

Unul din efectele obținerii statutului de stat membru Schengen îl reprezintă ridicarea controalelor doar între frontierele interne ale statele Schengen, care aplică în întregime acquis-ului Schengen.

Acest fapt conduce la simplificarea realizării dreptului de liberă circulație de către **cetățenii europeni** care călătoresc în spațiul Schengen, prin *eliminarea obligativității prezentării unui document de călătorie la **trecerea frontierelor interne Schengen***

Acquis-ul Schengen a fost integrat în acquis-ul comunitar în 1997, prin Tratatul de la Amsterdam-Protocolul 2.

Conform art. 2 pct. 1 din Regulamentul nr. 562/2006 (Codul frontierelor Schengen), frontierele interne Schengen sunt definite astfel:

- frontierele terestre comune, inclusiv frontierele pe lacuri și râuri, ale statelor membre;
- aeroporturile statelor membre pentru zborurile interne;
- porturile maritime, fluviale și pe lacuri pentru legăturile obișnuite cu ferryboat-ul.

Astfel, nu se mai efectuează controale la frontierele interne între următoarele state Schengen:

☞ **22 state membre ale Uniunii Europene**, respectiv:

- 1) **Austria**
- 2) **Belgia**
- 3) **Danemarca**
- 4) **Finlanda**
- 5) **Franța**
- 6) **Germania**
- 7) **Grecia**
- 8) **Italia**
- 9) **Luxemburg**
- 10) **Olanda**
- 11) **Portugalia**
- 12) **Spania**
- 13) **Suedia**
- 14) **Cehia**
- 15) **Estonia**
- 16) **Letonia**
- 17) **Lituania**
- 18) **Ungaria**
- 19) **Malta**
- 20) **Polonia**
- 21) **Slovenia**
- 22) **Slovacia**,

☞ și în **2** state semnatare ale **Convenției de aplicare a Acordului Schengen**, dar care **nu** sunt state membre ale Uniunii Europene, respectiv:

- 23) **Islanda** și
- 24) **Norvegia**

În același timp, *Irlanda și Marea Britanie*, deși sunt state membre ale Uniunii Europene, au decis să **nu** aplice în totalitate acquis-ul Schengen, dar colaborează cu statele membre Schengen în anumite domenii.

Cipru a decis să nu aplice, pentru moment, prevederile acquis-ului Schengen în domeniul SIS (Sistemul Informatic Schengen), dar intenționează să se conecteze la acest sistem până la sfârșitul anului 2008, urmând a deveni membru Schengen cu drepturi depline în **2009**.

România și Bulgaria, ultimele state care au aderat la Uniunea Europeană la 01.01.2007, intenționează să devină membre ale spațiului Schengen cu drepturi depline din anul **2011**.

De asemenea, 2 state se află în curs de negociere pentru a adera la spațiul Schengen:

- ☞ Confederația Elvețiană și
- ☞ Liechtenstein.

Confederația Elvețiană a început negocierile de aderare la spațiul Schengen din 2002. În 2004 a fost semnat Acordul dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen. Acest acord a fost aprobat, prin referendum, în Confederația Elvețiană în 2005, iar, la nivelul Uniunii Europene, a intrat în vigoare la 01.03.2008. Confederația Elveția intenționează să devină membru Schengen cu drepturi depline până la **sfârșitul anului 2008**.

Liechtenstein a semnat la data de 28.02.2008 acordul de asociere la spațiul Schengen. În prezent, Liechtenstein nu realizează controale la frontiera cu Elveția, dar aceste controale se efectuează la frontiera dintre Liechtenstein și Austria.

La nivelul fiecărui stat membru Schengen pot exista situații când, din motive de ordine publică sau securitate națională, se desfășoară controale la frontierele interne Schengen, pentru o perioadă limitată în timp. Această situație va implica efectuarea de controale la frontierele interne Schengen în același mod în care se efectuează controale la frontierele externe.

Astfel cum rezultă din cele prezentate, în 5 state membre ale Uniunii Europene (Cipru, Bulgaria, România, Irlanda și Marea Britanie), în vederea deplasării în aceste state, cetățeanul european va trebui să prezinte la frontierele *interne* ale acestor state, și la intrare, și la ieșire, un document de călătorie valabil, respectiv fie *pașaportul*, fie *cartea de identitate*.

Când un cetățean al unui stat membru UE dorește să călătorească într-un stat terț (stat care nu este membru al Uniunii Europene), singurul document de călătorie recunoscut la frontierele *externe* ale Uniunii Europene, precum și la frontiera statului terț în cauză este **pașaportul**.

Este recomandat ca un cetățean european care călătorește în Uniunea Europeană să aibă tot timpul asupra sa un document de călătorie valabil, respectiv pașaport sau carte de identitate, pentru situațiile în care se solicită dovedirea identității.

În Legea nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate, modificată prin O.G. nr. 5/2006, Legea nr. 50/2006, O.U.G. nr. 96/2006 și O.U.G. 126/2007, sunt prevăzute și *condițiile de călătorie ale minorilor români* în spațiul european (anexa nr. 3).

Uniunea Europeană a încheiat acorduri de cooperare în anumite domenii cu cele 4 statele membre AELS (Acordul european de liber schimb), respectiv:

- ✓ **Islanda** (stat Schengen, dar ne-membru al Uniunii Europene)
- ✓ **Norvegia** (stat Schengen, dar ne-membru al Uniunii Europene)
- ✓ **Liechtenstein**
- ✓ **Elveția**

printre care și în domeniul liberei circulații, astfel că cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene care doresc să călătorească în statele membre AELS, precum și cetățenii statelor membre AELS care intenționează să călătorească în statele Uniunii Europene, pot intra în/ieși din aceste state tot în baza unui document de călătorie valabil, recunoscut la nivel european, respectiv *pașaport* sau *carte de identitate*.

3. Vize

Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene care doresc să călătorească în interiorul UE, precum și al spațiului Schengen, **nu au nevoie de vize**.

4. Valută

4.1. Euro

Euro este moneda națională pentru peste 315 milioane de cetățeni din 15 state membre ale Uniunii Europene, respectiv:

- 1) **Austria;**
- 2) **Belgia;**
- 3) **Cipru;**
- 4) **Finlanda;**
- 5) **Franța;**
- 6) **Germania;**
- 7) **Grecia;**
- 8) **Italia;**
- 9) **Irlanda;**
- 10) **Luxemburg;**
- 11) **Malta**
- 12) **Olanda;**
- 13) **Portugalia;**
- 14) **Slovenia;**
- 15) **Spania.**

Simbolul monedei Euro este €.

Moneda Euro este utilizată și în alte state, precum:

- **Andorra;**
- **Monaco;**
- **San Marino;**
- **Vatican**

în Balcanii de Vest, respectiv în:

- **Kosovo și**
- **Munte negru,**

dar și în teritoriile care se află sub administrarea unor state membre UE, precum:

- **Azore;**
- **Insulele Canare;**
- **Ceuta și Mellila;**
- **Guiana franceză;**
- **Guadalupa;**
- **Madeira;**
- **Martinica;**
- **Mayotte;**
- **Réunion;**
- **Saint Pierre & Miquelon**

Bancnotele Euro sunt identice în toate țările, dar fiecare stat emite propriile monede, cu o parte comună, iar cealaltă parte având o emblemă națională distinctă. Monaco, San Marino și Vatican au propriile monede Euro. Toate bancnotele și monedele pot fi utilizate oriunde în zona Euro.

Danemarca, Suedia și Marea Britanie au decis să nu adere la această uniune monetară.

Celelalte 9 state care au aderat la Uniunea Europeană după 2004 (din cele 12, conform anexei nr.1, Slovenia a devenit stat membru al zonei Euro la 1 ianuarie 2007, iar Cipru și Malta la 1 ianuarie 2008) sunt în proces de adoptare a monedei Euro.

4.2. Rate de schimb Euro-monede naționale

Ratele de schimb variază de la o zi la alta, dar la nivelul lunii mai 2008 cotația Euro-monede naționale ale statelor membre UE, care nu au aderat la zona Euro, era aproximativ:

BGN	1 Euro =	1,9 leve bulgărești
CZK	1 Euro =	24,9 coroane cehe
DKK	1 Euro =	7,4 coroane daneze
EEK	1 Euro =	15,6 coroane estoniene
GBP	1 Euro =	0,7 lire sterline
HUF	1 Euro =	246,9 forinți maghiari
LTL	1 Euro =	3,4 litas-i lituanieni
LVL	1 Euro =	0,7 lats-i letoni
PLN	1 Euro =	3,3 zloți polonezi
RON	1 Euro =	3,6 lei românești
SEK	1 Euro =	9,3 coroane suedeze
SKK	1 Euro =	31,5 coroane slovace

În multe țări europene, din afara zonei Euro, multe hoteluri, magazine și restaurante, în special în zonele turistice, se acceptă plata în Euro (deși nu există o obligație în acest sens), precum și în moneda națională.

5. Timbre poștale

Timbrele poștale pot fi utilizate doar în statul în care sunt cumpărate, chiar când au prețul în Euro.

6. Plăți transfrontaliere

Datorită reglementărilor europene, retragerea de Euro dintr-un bancomat, plata prin card bancar sau transfer în Euro (până la 50.000 €) se taxează la fel oriunde în Uniunea Europeană. Aceste reguli se aplică și tranzacțiilor cu conturi în Euro în țările din afara zonei Euro.

7. Călătoria cu armament și/sau muniție

Cetățenii români pot călători, în scop turistic, în statele Uniunii Europene, având asupra lor armele și munițiile aferente, obținute în mod legal, doar după ce au obținut o **autorizație** în acest sens *din fiecare stat membru care urmează să fie tranzitat*.

Statele membre pot acorda o astfel de autorizație pentru o perioadă de **maxim 1 an**, care poate fi reînnoită. Fiecare autorizație astfel obținută trebuie introdusă în pașaportul european pentru arme de foc.

Pașaportul european pentru arme de foc se eliberează la cerere, de către autoritățile competente din domeniul din fiecare stat membru, unei persoane care a intrat în posesia și utilizează legal arma de foc. Acest pașaport este valabil **maxim 5 ani**. Perioada de valabilitate poate fi extinsă.

Condițiile pentru scoaterea/introducerea fiecărui tip de armă și muniției aferente din/în România în/din alte state membre ale Uniunii Europene, în scop turistic, sunt prevăzute în anexa nr. 4.

8. Cumpărături în Uniunea Europeană

Nu există limite privind cantitățile și tipurile de produse care pot fi cumpărate în timpul călătoriei în statele membre ale Uniunii Europene, cât timp sunt pentru uzul personal, iar nu pentru comercializare. Taxele, precum T.V.A.-ul și accizele, sunt incluse în prețul achitat și nu pot fi imputate într-un alt stat UE.

Pentru a determina dacă tutunul și alcoolul sunt pentru uz personal, fiecare stat poate stabili orientativ anumite limite. Cu alte cuvinte, dacă persoana transportă o cantitate mai mare decât cea stabilită în statul european în care vrea să călătorească, acea persoană va trebui să dovedească faptul că acele produse sunt doar pentru uzul personal și să justifice modul în care le-a dobândit.

Aceste limite orientative nu pot fi mai mici de:

800 de țigări	sau	
400 de țigarete	sau	
200 de trabucuri	sau	
1 kg de tutun	sau	
10 litri de băuturi spirtoase	sau	
20 de litri de vin alcoolizat (precum vin de porto sau sherry (vin de xeres))		sau
90 de litri de vin (dintre care, maxim 60 de litri de vin spumos)		sau
110 de litri de bere		

Pentru o perioadă limitată, unele state membre (Austria, Belgia, Danemarca, Finlanda, Franța, Germania, Irlanda, Suedia și Marea Britanie) *mențin limitele* pentru cantitatea de țigări transportate din unele din țările care au aderat la Uniunea Europeană după 2004 (pentru Estonia, Letonia, Lituania, Polonia, Slovacia și Ungaria). Anumite state, precum **Danemarca, Germania, Marea Britanie, Suedia și Ungaria**, au impus limitata de transport de maxim **200 de țigări** pentru România și Bulgaria până la **31.12.2009**. Mai multe informații privind aceste limite pot fi obținute de pe site-ul Comisiei Europene, secțiunea de vamă și taxe (http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/travellers/within_eu/index_en.htm)

9. Protecția consumatorului

9.1. Norme europene

În calitate de consumator, orice persoană este protejată de legislația de bază, oriunde s-ar afla în Uniunea Europeană, astfel:

- ☒ Se garantează cele mai mari standarde de siguranță alimentară, datorită normelor stricte privind producția, procesarea, utilizarea coloranților și aditivilor, precum și la vânzarea alimentelor.
- ☒ Normele europene privind etichetarea alimentelor permit fiecărei persoane să verifice produsul cumpărat. Pe etichetă trebuie menționate detalii complete ale ingredientelor, inclusiv ingrediente modificate genetic, coloranți, conservanți, îndulcitori și alți aditivi chimici. Există și regulamente privind produsele care pot fi considerate „organice”, precum și noi norme de utilizare a indicatorilor privind nutriția și sănătatea de pe produsele alimentare.
- ☒ Prețul unitar al produselor – per kilogram sau per litru – trebuie să fie afișat în magazine în vederea facilitării comparării prețurilor.
- ☒ Pe produsele cosmetice, precum cremele de soare, trebuie să fie indicat clar cât timp pot fi folosite din momentul deschiderii. În acest sens, se va acorda atenție simbolului de *recipient deschis*.
- ☒ Publicitatea înșelătoare este interzisă, iar normele europene oferă protecție asupra pachetelor de vacanță și sistemelor de proprietate imobiliară în regim de indiviziune, precum și împotriva termenilor contractuali sau practicilor comerciale injuste.

9.2. Sfaturi pentru consumatori

Centrul european al consumatorului oferă informații practice privind drepturile consumatorului, precum și sfaturi și consultanță. Există câte un centru în fiecare stat membru al Uniunii Europene, dar și în statele Schengen. Lista acestor centre se găsește pe site-ul www.ec.europa.eu/comm/consumers/redress/ecc_network/ecc_network_centers.pdf

9.3. Produse ecologice

Orice consumator care dorește să cunoască dacă produsul pe care intenționează să îl cumpere este ecologic va trebui să caute dacă pe produs este atașată o etichetă sub formă de *floare*. Acest simbol se poate regăsi pe toate produsele, de la detergenți până la textile. Astfel, fiecare consumator va putea face diferența între produsele ecologice și cele de seră.

Mai multe informații despre produsele etichetate ecologic se pot obține de pe site-ul www.eco-label.com

Tot prin intermediul simbolului sub formă de floare se pot găsi hoteluri care protejează mediul, locuri de cazare, cămine studențești, precum și campusuri. Simbolul sub formă de floare indică faptul că s-a redus consumul de energie și de apă, faptul că s-au utilizat resurse energetice refolosibile și că s-au luat măsuri de reducere a pierderilor.

10. Circulația pe drumurile publice

10.1. Permisul de conducere

Permisul de conducere, emis în orice stat membru al Uniunii Europene, este valabil oriunde în UE. În toate țări, pe lângă permisul de conducere, conducătorul auto va trebui să aibă asupra sa certificatul de înmatriculare al mașinii.

În majoritatea statelor membre UE, vârsta minimă pentru a avea drept de conducere este 18 ani. Limita minimă de vârstă pentru a putea închiria o mașină nu este fixată la nivel european și variază între 20 și 23 de ani. Poate exista și o limită maximă de vârstă, în vederea închirierii de autovehicule, care variază între 65 și 75 de ani.

10.2. Indicative rutiere

Indicativele rutiere corespondente pentru fiecare stat membru al Uniunii Europene sunt următoarele:

Stat	Indicativ rutier
<i>Austria</i>	A
<i>Belgia</i>	B
<i>Bulgaria</i>	BG
<i>Cehia</i>	CZ
<i>Cipru</i>	CY
<i>Danemarca</i>	DK
<i>Estonia</i>	EST
<i>Finlanda</i>	FIN
<i>Franța</i>	F
<i>Germania</i>	D
<i>Grecia</i>	GR
<i>Irlanda</i>	IRL
<i>Italia</i>	I
<i>Letonia</i>	LV
<i>Lituania</i>	LT
<i>Luxemburg</i>	L
<i>Malta</i>	M
<i>Marea Britanie</i>	GB
<i>Olanda</i>	NL
<i>Polonia</i>	PL
<i>Portugalia</i>	P
<i>România</i>	RO
<i>Slovacia</i>	SK
<i>Slovenia</i>	SLO
<i>Spania</i>	E
<i>Suedia</i>	S
<i>Ungaria</i>	H

10.3. Asigurarea auto

Pe timpul călătoriei în UE, polița de asigurare a autovehiculului asigură acoperirea minimă (răspunderea terței părți) cerută de lege. Aceste reguli se aplică și în cazul Islandei, Norvegiei și Elveției. Persoana care călătorește în spațiul comunitar trebuie să verifice dacă asigurarea autovehiculului acoperă și eventualele prevederi suplimentare din legislația în domeniu din alte state. Se poate avea în vedere și asigurarea vehiculului în caz de avarii.

Cartea verde nu este obligatorie pe timpul călătoriei în statele Uniunii Europene, cu condiția ca polița de răspundere civilă auto să o includă, dar poate fi utilizată drept dovadă de asigurare, la nivel internațional, și facilitează procedurile de soluționare a daunelor auto în urma unui accident. Dacă persoana care călătorește în UE nu are asupra sa cartea verde, atunci ar trebui să aibă polița de asigurare.

Asiguratorul poate acorda persoanei asigurate un formular european de constatare a accidentului, un document standard care facilitează oferirea declarației pe loc în momentul producerii unui accident în altă țară.

Reglementările europene facilitează obținerea mai rapidă a compensației pentru victimele accidentelor rutiere. Aceste reguli se aplică nu doar în cazul în care accidentul se petrece într-un stat UE, dar și când accidentul se petrece între două părți originare din statele membre UE, într-un stat din afara UE, dar care face parte din sistemul cărții verzi.

10.4. Conducerea autovehiculului în siguranță

În toate statele membre UE este obligatorie purtarea centurii de siguranță și pe locurile din față, și pe locurile din spate, precum și în autocare turistice și microbuze. Automobilele, camioanele și, unde este posibil, celelalte vehicule trebuie să fie echipate cu dispozitive de siguranță corespunzătoare pentru copii.

De asemenea, din dotarea autoturismului nu trebuie să lipsească o serie de elemente extrem de importante, precum:

- ✓ trusa medicală;
- ✓ stingătorul;
- ✓ vesta reflectorizantă (de preferat, câte una pentru fiecare participant la trafic);
- ✓ triunghiul reflectorizant.

Trebuie reținut că în anumite state se călătorește ***pe partea stângă***, respectiv în:

- ↵ **Cipru**
- ↵ **Irlanda**
- ↵ **Malta și**
- ↵ **Marea Britanie**

Limita de viteză pe autostrăzi este, în general, de 110, 120 sau 130 km/h, iar în localități limita de viteză este de 50 sau 60 km/h. Totuși, trebuie acordată o atenție deosebită semnelor rutiere referitoare la limitele exacte și la orice condiții speciale care se aplică.

Este strict interzis utilizarea telefonului mobil în timpul conducerii autovehiculului, deoarece crește foarte mult riscul producerii accidentelor mortale. În toate state, utilizarea hands-free-urilor este permisă, dar în unele state utilizarea dispozitivelor de tip hands-free cu casă pentru ureche este interzisă.

Deși în majoritatea statelor membre UE limita maximă permisă de concentrație de alcool *în sânge* este de 0,5 mg/ml, în cazul conducătorilor auto, în alte state această limită variază între 0,2 mg/ml și 0,8 mg/ml, iar în unele state prezența alcoolului în sânge nu este permisă conducătorilor auto. Comisia Europeană a recomandat ca toate statele să adopte un nivel standard de alcool în sânge, care să nu depășească 0,5 mg/ml.

În unele state membre UE se percep taxe pentru intrarea pe autostradă, cu valabilitate pentru perioada pentru care s-a plătit.

11. Călătoria cu avionul

11.1. Transportul aerian

Crearea unei piețe unice europene în domeniul transportului aerian a determinat costuri mai mici și o paletă largă de transportatori și servicii pentru pasageri. Uniunea Europeană a creat un set de drepturi pentru a se asigura că pasagerii aerieni sunt tratați într-un mod echitabil.

11.2. Drepturile pasagerilor aerieni

Pasagerul aerian are o serie de drepturi, referitoare la efectuarea zborurilor, rezervărilor, acordării de daune pentru bagaje pierdute/distruse, întârzieri și anulări, refuzul îmbarcării, despăgubiri în caz de accident sau dificultăți cu pachetele de servicii turistice.

Aceste drepturi se aplică zborurilor programate și cu charter, interne și internaționale, de la sau către un aeroport UE sau din afara Uniunii Europene, când se utilizează o linie aeriană UE. De asemenea, Uniunea Europeană are o listă a liniilor aeriene cărora le-a fost interzis să opereze în cadrul Uniunii Europene și să utilizeze aeroporturile Uniunii Europene.

Pentru persoanele cu handicap sau cu mobilitate redusă, la nivel european se introduc treptat, până în iulie 2008, norme în vederea asigurării de asistență gratuită și efectivă la bordul aeronavelor și în aeroporturile Uniunii Europene, precum și de tratament echitabil și nediscriminator.

Când există o plângere, persoana în cauză trebuie să contacteze linia aeriană sau organizatorul pachetului de servicii turistice. Dacă aceștia nu își îndeplinesc obligațiile, persoanele lezate se pot adresa structurii de aplicare a legii din propria țară. În acest sens, orice persoană poate accesa gratuit numărul de telefon 00 800 6789 10 11 (Europe Direct) pentru a putea afla autoritatea responsabilă în domeniu.

11.3. Securitatea aeroportuară

În vederea evitării oricăror întârzieri și neplăceri cauzate de diferite controale de securitate aeroportuare, sofisticate, este interzisă deținerea anumitor obiecte pe timpul călătoriei cu avionul, fie asupra călătorului, fie în bagaje.

În acest sens există o listă agreată la nivel european privind obiectele care nu sunt permise în cala aeronavei pentru zborurile din aeroporturile comunitare și o listă de bunuri care sunt interzise să fie deținute în bagajul de mână. Listele sunt afișate în zonele de control.

Ultima modificare substanțială în domeniu o reprezintă reglementarea privind cantitățile de lichide pe care le pot avea pasagerii asupra lor pe timpul călătoriei cu avionul. Astfel, noile reguli privitoare la *lichide* se aplică din 6.11.2006 în toate aeroporturile statelor Uniunii Europene, precum și în Norvegia, Islanda și Elveția, indiferent de destinație.

Aceste reglementări se referă la cantitatea de **lichide** ce se poate fi luată în **bagajul de mână**. Astfel, se pot lua în bagajul de mână lichide în recipiente de **maxim 100 ml** fiecare. Aceste recipiente trebuie să fie păstrate într-un ambalaj transparent din material plastic, care se poate redeschide, iar **cantitatea totală de lichide nu trebuie să depășească 1 litru per pasager.**

În termenul de „lichide” pot fi incluse următoarele produse:

- ✓ apă și alte băuturi, supe, siropuri, iaurturi;
- ✓ parfumuri;
- ✓ geluri, inclusiv geluri de păr și de baie;
- ✓ paste, inclusiv pastă de dinți;
- ✓ rimel, rujuri lichide;
- ✓ creme, loțiuni și uleiuri;
- ✓ spray-uri;
- ✓ conținutul ambalajelor presurizate, precum spumă de ras, alte spume și deodorante;
- ✓ amestecuri lichid-solide;
- ✓ orice alt articol cu consistență similară.

Excepții de la aceste reguli fac următoarele produse:

- ✓ medicamente esențiale pe timpul zborului (ex. pachetul pentru diabetici), care trebuie să fie în pachetele lor originale;
- ✓ lapte pentru copii și mâncare lichidă pentru copii (conținutul fiecărui recipient trebuie să gustat în fața personalului de securitate de către pasagerul care le transportă)

În schimb, lichide pot fi luate în bagajul de cală. De asemenea, se pot cumpăra lichide, precum băuturi și parfumuri, din magazinele de duty-free din cadrul aeroporturilor. Dacă acestea sunt vândute în ambalaje speciale, sigilate, ambalajele nu se vor deschide înainte de efectuarea controlului de securitate, altfel produsele vor fi confiscate.

În cazul în care până la destinație se vor face escale, ambalajele cu produsele cumpărate din duty-free-uri nu se vor deschide înainte de efectuarea controlului de securitate din aeroportul de tranzit sau, în cazul efectuării mai multor escale, din ultimul aeroport de tranzit.

Obiecte ascuțite mai mari de 5 cm nu pot fi transportate în bagajul de mână. Alte obiecte pot fi considerate ca fiind periculoase și pot fi confiscate de autoritățile de securitate:

- cuțite;
- ace de păr;
- pile de unghii;
- set de manichiură;
- foarfece;
- pensete;
- andrele;
- ace de cusut.

12. Călătoria cu trenul

Uniunea Europeană are o rețea feroviară de aproximativ 220.000 km cu servicii internaționale pentru pasageri, care funcționează din toate statele. Există 5.000 km de linii de mare viteză în o serie de țări, pe care trenurile pot atinge o viteză de până la 320 km/h. În prezent, această rețea se extinde în Belgia, Franța, Germania, Italia, Olanda, Spania și Marea Britanie.

În cele statele membre ale Uniunii Europene, precum și în Islanda și Norvegia (state Schengen, dar ne-membre UE), în punctele feroviare de trecere a frontierei se fac controale, în una din următoarele două modalități:

- a) pe platforma din prima stație de sosire sau de plecare de pe teritoriul unui stat membru UE/Schengen;
- b) la bordul trenului, pe durata tranzitului.

Se află în curs de derulare proiecte trans-europene, care primesc sprijin financiar, precum legăturile feroviare de la Lyon la frontiera Poloniei cu Ucraina, de la Berlin la Palermo, de la Paris la Bratislava și de la Varșovia la Helsinki.

13. Sănătate

13.1. Acces la serviciile medicale

Dacă un cetățean al unui stat membru UE se îmbolnăvește sau are un accident în timpul deplasării într-un stat comunitar, precum și în Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția, acesta poate beneficia de îngrijire medicală gratuită sau la preț redus. Această regulă este valabilă doar pentru tratarea afecțiunilor în serviciile publice de sănătate, iar fiecare stat are propriile reglementări în domeniul medical, cetățenii fiecărui stat fiind obligați să fie asigurați la sistemul de sănătate respectiv, fie public sau privat.

În unele cazuri, tratamentul poate fi gratuit, în alte cazuri bolnavul plătește o parte din costuri, în altele, plătește tot tratamentul, cu posibilitatea solicitării returnării cheltuielilor. Într-o astfel de situație, se recomandă ca persoana în cauză să păstreze toate facturile, prescripțiile și rețetele medicale.

Un card european de asigurare a sănătății a fost introdus de curând, în vederea facilitării accesului la îngrijirea medicală în UE și pentru accelerarea returnării costurilor. Peste 150 de milioane de cetățeni europeni utilizează acest card.

Unele state au încorporat o parte din elementele cardului european în cardurile naționale, iar altele eliberează carduri separate. Cardul se poate ridica de la biroul de asistență socială locală sau de asigurare medicală, din țara de origine.

13.2. Medicamente

Pentru persoana care folosește medicamente eliberate pe bază de rețetă medicală, se recomandă ca pe parcursul călătoriei persoana să aibă asupra sa rețeta respectivă. De asemenea, este recomandat ca pe parcursul călătoriei persoana să nu aibă asupra sa foarte multe medicamente, pentru uz personal, deoarece o mare cantitate de medicamente poate crea suspiciuni, deoarece unele medicamente, în funcție de compoziție și de cantitatea în care sunt consumate, pot avea efect halucinogen, putând fi asociate cu drogurile.

Totuși, în câteva state membre ale Uniunii Europene, unele produse asimilate drogurilor pot fi consumate în cantitățile prescrise de medic, pe bază de rețetă medicală (precum Austria, Belgia, Danemarca, Germania, Olanda).

13.3. Asigurarea de călătorie

Călătorul poate opta pentru asigurarea de călătorie, luând în considerare faptul că unele state UE plătesc costul integral al tratamentului medical. Îmbolnăvirea sau un accident în străinătate pot genera costuri de transport suplimentare, cazare și costuri de repatriere, pentru care trebuie să existe o poliță de asigurare.

13.4. Vaccinare

În general, nu există cerințe de vaccinare pentru deplasarea în interiorul Uniunii Europene. Oricum, asemenea cerințe sau recomandări pot exista pentru desfășurarea călătoriei în unele teritorii europene de peste ocean, precum efectuarea unor vaccinuri.

Astfel, se recomandă ca înainte de efectuare deplasării într-un teritoriu european, persoana interesată să solicite sfatul unui medic.

14. Apa de scăldat

La nivel european există standarde stricte privind apa de scăldat.

Calitatea apei este monitorizată regulat, iar Comisia Europeană întocmește un raport privind calitatea apei de scăldat. Ultimele rapoarte arată că această calitate e într-o continuă creștere.

Prezența unui *steag albastru* pe o plajă sau într-un port de agrement nautic certifică faptul că sunt îndeplinite standardele specifice privind calitatea apei, siguranța, serviciile și managementul mediului înconjurător. Peste 3000 de locații au primit dreptul de a folosi simbolul steagului albastru în 33 de țări, dintre care 26 țări europene. Această acțiune este derulată de Fundația pentru Educația asupra Mediului.

15. Alegerea momentului destinat călătoriei

15.1. Vremea

Vremea în Europa este în general temperată. Cifrele de mai jos arată temperaturile minime din luna ianuarie și temperaturile maxime din luna iulie în capitalele statelor membre UE.

Stat	Capitală	Ianuarie Minim °C	Iulie Maxim°C
Austria	<i>Viena</i>	- 4	25
Belgia	<i>Bruxelles</i>	- 1	23
Bulgaria	<i>Sofia</i>	- 4	27
Cehia	<i>Praga</i>	- 5	23
Cipru	<i>Nicosia</i>	+ 5	37
Danemarca	<i>Copenhaga</i>	- 2	22
Estonia	<i>Tallinn</i>	-10	20
Finlanda	<i>Helsinki</i>	- 9	22
Franța	<i>Paris</i>	+ 1	25
Germania	<i>Berlin</i>	- 3	24
Grecia	<i>Atena</i>	+ 6	33
Irlanda	<i>Dublin</i>	+ 1	20
Italia	<i>Roma</i>	+ 5	30
Letonia	<i>Riga</i>	-10	22
Lituania	<i>Vilnius</i>	-11	23
Luxemburg	<i>Luxemburg</i>	- 1	23
Malta	<i>Valetta</i>	10	29
Marea Britanie	<i>Londra</i>	+ 2	22
Olanda	<i>Amsterdam</i>	- 1	22
Polonia	<i>Varșovia</i>	- 6	24
Portugalia	<i>Lisabona</i>	+ 8	27
România	<i>București</i>	- 7	30
Slovacia	<i>Bratislava</i>	- 3	26
Slovenia	<i>Liubliana</i>	- 3	27
Spania	<i>Madrid</i>	+ 2	31
Suedia	<i>Stockholm</i>	- 5	22
Ungaria	<i>Budapesta</i>	- 4	28

Mai multe informații despre vreme se pot obține din presă sau se pot contacta birourile de turism naționale.

15.2. Fusul orar

Față de ora României, majoritatea statelor europene sunt decalate *cu o oră, în urmă*, cu excepția câtorva state care sunt decalate *cu 2 ore, în urmă*, precum:

- Irlanda;
- Marea Britanie;
- Portugalia

iar alte state au *aceeași oră* cu cea a României, respectiv:

- Bulgaria;
- Cipru;
- Estonia
- Grecia;
- Finlanda;
- Letonia
- Lituania.

16. Animale de companie

Animalele de companie, precum câinele sau pisica, pot fi luate mult mai ușor în călătorie, datorită existenței pașaportului european al animalului de companie, disponibil de la orice medic veterinar. Toți câinii și toate pisicile trebuie să aibă un pașaport, în care să fie prezentate detalii despre orice vaccinare valabilă împotriva turbării. Până în iulie 2008, Irlanda, Malta, Suedia și Marea Britanie pot solicita dovadă că vaccinul a fost efectiv făcut.

În plus, pentru acceptarea animalelor de companie pe teritoriul lor, *Irlanda, Malta și Marea Britanie* impun efectuarea tratamentului împotriva **căpușelor** și **echinococozei**. *Finlanda și Suedia* solicită tratament împotriva echinococozei.

Animalele de companie trebuie transportate în cuști special amenajate, care să le ofere confortul necesar pe parcursul călătoriei, în care să le fie asigurate mâncarea și lichidele necesare pe durata efectuării călătoriei.

Un micro-cip electronic va fi introdus în următorii ani pentru a permite identificarea mai ușoară a animalului. Până în iulie 2011, se acceptă tatuajul lizibil ca semn de identificare, cu excepția Irlandei, Maltei și Marii Britanii, unde deja se solicită existența unui micro-cip.

17. Urgențe - 112

În vederea contactării serviciilor de urgență în orice stat membru al Uniunii Europene, de pe telefon fix sau mobil, se formează 112.

18. Obiecte pierdute sau furate

În asemenea cazuri, se contactează poliția locală. În momentul solicitării asigurării sau despăgubirii, va fi necesar să se prezinte la dosar o copie după raportul poliției, întocmit în acest sens.

În caz de furt sau pierdere a cardului bancar, acesta va trebui imediat anulat. De asemenea, în cazul furtului pașaportului, acest eveniment va trebui imediat anunțat la consulatul sau ambasada țării de origine, precum și la poliția locală.

19. Sfaturi privind drepturile călătorului

În vederea obținerii gratis de sfaturi, orice persoană se poate da telefon serviciul EUROPA DIRECT la nr. 00800 6789 10 11 de oriunde din Europa. De asemenea, se pot obține informații prin trimiterea unui e-mail la adresa www.ec.europa.eu/europedirect.

De asemenea, cetățenii români pot solicita protecție consulară de la reprezentanțele consulare/diplomatice ale României din statele membre UE, pentru a primi sprijin în următoarele cazuri:

- ✓ deces;
- ✓ accident grav sau boală gravă;
- ✓ arestare sau detenția;
- ✓ victime ale unor infracțiuni violente;
- ✓ eliberare sau repatriere.

20. Comunicare

20.1. Limbi străine

Diversitatea lingvistică este una din principalele valori fundamentale ale Uniunii Europene. Principalele familii lingvistice folosite în Uniunea Europeană sunt germanice, romanice, slave, baltice și celtice. Instituțiile Uniunii Europene folosesc 23 de limbi, care sunt oficial recunoscute la nivel european, dar sunt mult mai multe dialecte utilizate în diferite părți ale Uniunii Europene (ex. catalan, toscan, basc).

Cele **23** de limbi recunoscute la nivel european sunt:

- 1) Limba **bulgară**
- 2) Limba **cehă**
- 3) Limba **daneză**
- 4) Limba **engleză**
- 5) Limba **estoniană**
- 6) Limba **finlandeză**
- 7) Limba **franceză**
- 8) Limba **germană**
- 9) Limba **greacă**
- 10) Limba **irlandeză**
- 11) Limba **italiană**
- 12) Limba **letonă**

- 13) Limba **lituaniană**
- 14) Limba **maghiară**
- 15) Limba **malteză**
- 16) Limba **olandeză**
- 17) Limba **poloneză**
- 18) Limba **portugheză**
- 19) Limba **română**
- 20) Limba **slovacă**
- 21) Limba **slovenă**
- 22) Limba **spaniolă**
- 23) Limba **suedeză**

20.2. Telefoanele mobile

Telefoanele mobile se pot utiliza oriunde în Europa, datorită standardelor tehnice UE GSM. Înainte de efectuarea călătoriei, se recomandă să se verifice la furnizorul de rețea de telefonie mobilă dacă telefonul a fost activat pentru convorbiri internaționale (*roaming*).

Efectuarea unei convorbiri internaționale se poate efectua și de pe un număr de telefon pe bază de abonament, și pe bază de cartelă. De asemenea, se pot cumpăra cartele telefonice, cu număr de telefon nou alocat, din statul din care se intenționează efectuarea convorbirii telefonice internaționale.

Prețurile pot fi destul de ridicate pentru o convorbire internațională, Comisia Europeană investigând deja piața de convorbiri internaționale și verificând orice comportament anti-concurențial. Unele oferte la cartelele telefonice sunt special destinate convorbirilor telefonice internaționale, având un preț redus per minut în cazul efectuării acestor convorbiri, comparativ cu celelalte oferte de pe piața telefoniei.

Între timp, noul site UE - www.ec.europa.eu/information_society/roaming - oferă informații detaliate privind costurile convorbirilor internaționale, pentru a se putea obține o imagine de ansamblu clară asupra prețurilor, în momentul utilizării telefonului în străinătate.

	Costul mediu vara 2006	Vara 2008	Vara 2009
Apeluri telefonice din străinătate	110 cenți	46 cenți	43 cenți
Apeluri telefonice primite în străinătate	58 cenți	22 cenți	19 cenți

Sunt prezentate exemple de tarife ale tuturor operatorilor de rețea de telefonie mobilă din statele membre ale Uniunii Europene și legături directe către adresele lor de e-mail, precum și sfaturi și ponturi privind convorbirile internaționale.

20.3. Telefonie fixă

Există un singur prefix pentru a putea telefona internațional oriunde în UE. Acesta e 00. Fiecare țară are un cod, care se adaugă după acest prefix internațional, precum:

AT	<i>Austria</i>	43
BE	<i>Belgia</i>	32
BG	<i>Bulgaria</i>	359
CZ	<i>Cehia</i>	420
CY	<i>Cipru</i>	357
DK	<i>Danemarca</i>	45
EE	<i>Estonia</i>	372
FI	<i>Finlanda</i>	358
FR	<i>Franța</i>	33
DE	<i>Germania</i>	49
GR	<i>Grecia</i>	30
IE	<i>Irlanda</i>	353
IT	<i>Italia</i>	39
LV	<i>Letonia</i>	371
LT	<i>Lituania</i>	370
LU	<i>Luxemburg</i>	352
MT	<i>Malta</i>	356
GB	<i>Marea Britanie</i>	44
NL	<i>Olanda</i>	31
PL	<i>Polonia</i>	48
PT	<i>Portugalia</i>	351
RO	<i>România</i>	40
SK	<i>Slovacia</i>	421
SI	<i>Slovenia</i>	386
ES	<i>Spania</i>	34
SE	<i>Suedia</i>	46
HU	<i>Ungaria</i>	36

20.4. Internet

Pe timpul deplasării în interiorul Uniunii Europene, se poate accesa internetul, pentru verificarea căsuței de e-mail, pentru trimiterea sau primirea de mesaje sau navigarea pe internet la orice internet-café de pe teritoriul Uniunii Europene.

În cazul în care cel care călătorește are asupra sa PC-ul personal, se poate accesa internetul din multe hoteluri cu legătură la internet în camere. Dacă se oferă acces dial-up, numărul format trebuie să fie din țara respectivă. Apelarea unui server din alt stat va determina costuri suplimentare.

Altă alternativă o reprezintă utilizarea rețelelor fără fir Wi-Fi (*wireless*), care există în aeroporturi, în gări, precum și în alte locații.

Zonele Wi-Fi (*hotspots*) sunt, de obicei, clar indicate. Adesea, se taxează accesul, iar PC personal va trebui să fie prevăzut cu un card de rețea wireless.

21. Electricitate

În toată Europa circulă curent alternativ de 220-240 volți, 50 de amperi curent alternativ ciclic. În majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene se utilizează prize bipolare, dar în anumite state se utilizează *prize tripolare*, respectiv în :

- Cipru
- Irlanda
- Malta
- Marea Britanie

Această situație variază, dar se pot utiliza dispozitivele personale, precum uscătoare de păr și aparate de bărbierit. În caz de nevoie, adaptoarele se pot cumpăra din aeroporturi și stațiunile turistice.

22. Informații turistice

Mai multe informații despre orice țară UE, în care se dorește să se facă deplasarea, se pot obține de pe adresele de internet ale organizațiilor oficiale naționale de turism din țara respectivă, astfel:

AT	<i>Austria</i>	www.austria.info	
BE	<i>Belgia</i>	www.visitflanders.com	www.opt.be
BG	<i>Bulgaria</i>	www.bulgariatravel.org	
CZ	<i>Cehia</i>	www.czechtourism.com	
CY	<i>Cipru</i>	www.visitcyprus.org.cy	
DK	<i>Danemarca</i>	www.visitdenmark.com	
EE	<i>Estonia</i>	www.visitestonia.com	
FI	<i>Finlanda</i>	www.visitfinland.com	
FR	<i>Franța</i>	www.franceguide.com	
DE	<i>Germania</i>	www.germany-tourism.de	
GR	<i>Grecia</i>	www.visitgreece.gr	
IE	<i>Irlanda</i>	www.ireland.ie	www.discoverireland.com
IT	<i>Italia</i>	www.enit.it	
LV	<i>Letonia</i>	www.latviatourism.lv	
LT	<i>Lituania</i>	www.travel.lt	
LU	<i>Luxemburg</i>	www.tourisme.lu	www.visitluxembourg.lu
MT	<i>Malta</i>	www.visitmalta.com	
GB	<i>Marea Britanie</i>	www.visitbritain.com	
NL	<i>Olanda</i>	www.holland.com	
PL	<i>Polonia</i>	www.poland-tourism.pl	
PT	<i>Portugalia</i>	www.visitportugal.com	
RO	<i>România</i>	www.romaniatourism.com	
SK	<i>Slovacia</i>	www.slokiatourism.sk	
SI	<i>Slovenia</i>	www.slovenia-tourism.si	www.slovenia.info
ES	<i>Spania</i>	www.spain.info	
SE	<i>Suedia</i>	www.visit-sweden.com	
HU	<i>Ungaria</i>	www.hungarytourism.hu	

23. Informații generale

Informații despre Uniunea Europeană se pot găsi în toate cele 23 de limbi oficiale recunoscute la nivel european, pe adresa de internet www.europa.eu.

Serviciul EUROPE DIRECT oferă răspunsuri la orice întrebare legată de Uniunea Europeană, gratuit la nr. de telefon **00 800 6789 10 11** sau la adresa de e-mail www.ec.europa.eu/europedirect.

Informațiile din această broșură au fost preluate de pe site-ul oficial al Uniunii Europene, sub egida Comisiei Europene, Direcția Generală pentru Comunicare, secțiunea de ghiduri despre Uniunea Europeană, respectiv www.europa.eu/abc/travel.

Statele care au aderat la Uniunea Europeană la 01.05.2004

- 1. Cehia**
- 2. Cipru**
- 3. Estonia**
- 4. Letonia**
- 5. Lituania**
- 6. Malta**
- 7. Polonia**
- 8. Slovacia**
- 9. Slovenia**
- 10. Ungaria**

Statele care au aderat la Uniunea Europeană la 01.01.2007

- 1. Bulgaria**
- 2. România**

**Statele membre ale spațiului Schengen,
cu drepturi depline și obligații corelative**

- 1. Austria**
- 2. Belgia**
- 3. Danemarca**
- 4. Finlanda**
- 5. Franța**
- 6. Germania**
- 7. Grecia**
- 8. Italia**
- 9. Luxemburg**
- 10. Olanda**
- 11. Portugalia**
- 12. Spania**
- 13. Suedia**
- 14. Cehia**
- 15. Estonia**
- 16. Letonia**
- 17. Lituania**
- 18. Ungaria**
- 19. Malta**
- 20. Polonia**
- 21. Slovenia**
- 22. Slovacia,**
- 23. Islanda**
- 24. Norvegia**

Islanda și Norvegia nu sunt membre ale Uniunii Europene.

Condițiile de călătorie pentru minorii români prevăzute în Legea nr. 248/2005, cu modificări și completări

Conform art. 2 din Legea nr. 248/2005, cetățenii români minori pot călători în străinătate numai însoțiți, cu acordul părinților sau al reprezentantului legal.

Organele de poliție de frontieră române vor permite ieșirea din țară a cetățenilor români numai dacă sunt însoțiți de o persoană fizică majoră în cazurile prevăzute în art. 30 alin. 1 din Legea nr.248/2005:

- 1) minorului care este înscris în documentele de călătorie ale *ambilor părinți* sau, după caz, este titular al unui document de călătorie individual ori, după caz, al unei cărți de identitate și călătorește în străinătate însoțit de aceștia i se permite ieșirea din țară în același condiții și împreună cu aceștia;
- 2) minorul care este înscris în pașaportul *unui părinte* și călătorește în străinătate împreună cu acesta sau, după caz, este titular al unui pașaport individual sau, după caz, al unei cărți de identitate și călătorește împreună cu unul dintre părinți i se permite ieșirea în aceleași condiții și împreună cu acesta numai dacă părintele însoțitor prezintă o *declarație* a celuilalt părinte, din care să rezulte acordul acestuia cu privire la efectuarea călătoriei respective în statul sau în statele de destinație, precum și cu privire la perioada acesteia sau, după caz, face *dovada decesului* celuilalt părinte;
- 3) minorului care este înscris în pașaportul *unui părinte* și călătorește în străinătate împreună cu acesta sau, după caz, este titular al unui pașaport individual sau, după caz, al unei cărți de identitate și călătorește împreună cu unul dintre părinți i se permite ieșirea în aceleași condiții și împreună cu acesta, fără a mai fi necesară declarația celuilalt părinte, numai dacă părintele însoțitor face dovada faptului că minorul *i-a fost încredințat* prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă;
- 4) minorului care este titular al unui pașaport individual sau, după caz, al unei cărți de identitate și călătorește însoțit de *o altă persoană fizică majoră* i se permite ieșirea în aceleași condiții și împreună cu aceasta numai dacă persoana însoțitoare prezintă o declarație a ambilor părinți sau, după caz, a părintelui căruia minorul i-a fost încredințat prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă, a părintelui supraviețuitor ori a reprezentantului său legal, care să cuprindă acordul acestora cu privire la efectuarea călătoriei respective de către minor, la statul sau statele de destinație, la perioada în care urmează să se desfășoare călătoria, precum și datele de identitate ale însoțitorului respectiv

Pentru cazurile prevăzute la punctele 2)-4), nu este necesară declarația părintelui decăzut din drepturile părintești sau, după caz, declarat dispărut, în condițiile legii, dacă însoțitorul face dovada în acest sens, cu excepția cazului în care ambii părinți se află în această situație, când este obligatorie declarația reprezentantului legal al minorului. (art. 30 alin. 2)

Prin derogare de la prevederile cazurilor 2)-4), organele poliției de frontieră permit ieșirea din România a minorilor însoțiți, numai în situațiile prevăzute în art. 30 alin. 3:

- a) în cazul în care însoțitorul argumentează necesitatea călătoriei în străinătate prin faptul că minorul urmează să beneficieze de un tratament medical care nu este posibil pe teritoriul României și fără de care viața sau sănătatea îi este pusă în mod grav în pericol, cu condiția să prezinte documente doveditoare în acest sens, emise sau avizate de autoritățile medicale române, din care să rezulte perioada și statul sau statele în care urmează să se acorde

- tratamentul medical respectiv, chiar dacă nu există acordul ambilor părinți, al celuilalt părinte, al părintelui supraviețuitor sau al reprezentantului legal;
- b) în cazul în care însoțitorul argumentează necesitatea călătoriei în străinătate prin faptul că minorul se deplasează pentru studii sau concursuri oficiale, cu condiția să prezinte documente doveditoare în acest sens, din care să rezulte perioada și statul sau statele în care se vor desfășura aceste studii sau concursuri, precum și avizul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului, emis în condițiile prevăzute în normele metodologice, chiar dacă nu există acordul celuilalt părinte.

Pe lângă informațiile prevăzute în cazul 4), declarația părinților, a părintelui căruia minorul i-a fost încredințat prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă, a părintelui supraviețuitor sau a reprezentantului legal, după caz, trebuie să cuprindă și mențiunile prevăzute în art. 30 alin. 4:

- a) scopul deplasării;
- b) ruta urmată până în statul de destinație;
- c) indicarea faptului dacă minorul urmează să rămână în statul de destinație, caz în care trebuie menționată persoana căreia urmează a-i fi încredințat minorul, sau dacă urmează să se reîntoarcă împreună cu un însoțitor, ale cărui date de identitate trebuie indicate, în cazul în care acesta este o altă persoană decât cea cu care iese din România.

Poate avea calitatea de însoțitor și o persoană anume desemnată din cadrul unei societăți comerciale autorizate, în condițiile legii, să desfășoare activități de transport internațional de persoane. (art. 30 alin. 5)

Organele poliției de frontieră vor permite ieșirea din România a minorilor însoțiți numai dacă se constată că se respectă informațiile prevăzute la cazurile 2) și 3) și la art. 30 alin. 4, referitoare la însoțitor, perioada deplasării și ruta care trebuie urmată, iar în situațiile prevăzute la art. 30 alin. 3, dacă se constată că ruta aleasă pentru deplasare și momentul prezentării la ieșirea din țară se justifică în raport cu destinația, respectiv cu perioada deplasării. (art. 30 alin. 6)

Declarațiile prevăzute la alin. (1) lit. b)-d) trebuie redactate în două exemplare și trebuie să fie autentificate în țară de notarul public, iar în străinătate, de misiunile diplomatice sau oficiile consulare ale României ori, dacă au fost date în fața autorităților străine, să îndeplinească condițiile de supralegalizare prevăzute de lege sau să aibă aplicată apostila conform Convenției cu privire la suprimarea cerinței supralegalizării actelor oficiale străine, adoptată la Haga la 5 octombrie 1961, la care România a aderat prin [Ordonanța Guvernului nr.66/1999](#), aprobată prin [Legea nr. 52/2000](#), cu modificările ulterioare. Un exemplar al declarației se păstrează de către însoțitor, iar al doilea exemplar însoțește pașaportul minorului. (art. 30 alin. 7)

În situația în care organele poliției de frontieră constată că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de prezenta lege pentru ca minorul să iasă din România, vor întrerupe călătoria acestuia. Dacă minorul nu este însoțit de cel puțin unul dintre părinți, vor proceda la informarea imediată a acestora, punându-le în vedere să îl preia de îndată ce este posibil. În cazul în care nu este posibilă informarea părinților, organele poliției de frontieră vor anunța de îndată Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, care va iniția procedura aplicabilă minorilor neînsoțiți, potrivit legii. (art. 31 alin. 1)

Organele poliției de frontieră vor întrerupe, de asemenea, călătoria minorului, chiar dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 30 în următoarele situațiile prevăzute în art. 31 alin. 2:

- a) însoțitorul este cetățean străin și nu face dovada faptului că are dreptul să se reîntoarcă în România, deși în declarația părinților sau, după caz, a reprezentantului legal se menționează că minorul se va reîntoarce împreună cu același însoțitor;

- b) însoțitorul a săvârșit anterior una dintre infracțiunile următoare, cu excepția cazului în care a fost reabilitat pentru această infracțiune:
1. omor, omor calificat, omor deosebit de grav;
 2. infracțiuni privitoare la viața sexuală;
 3. cerșetorie;
 4. lipsire de libertate în mod ilegal;
 5. sclavie;
 6. prostituție;
 7. proxenetism;
 8. infracțiuni privind traficul de droguri sau precursori;
 9. infracțiuni privind traficul de persoane și infracțiuni în legătură cu traficul de persoane;
 10. trafic de migranți;
 11. trafic de țesuturi sau organe umane;
 12. infracțiuni de terorism;
- c) însoțitorul este cetățean străin și părăsește teritoriul României ca urmare a unei decizii de îndepărtare de pe teritoriul României, dispusă în condițiile legii, cu excepția cazului în care este părinte al minorului și există acordul celuilalt părinte, dat în condițiile prevăzute la art.30;
- d) însoțitorului sau, după caz, minorului i-a fost limitat, în condițiile prezentei legi, exercițiul dreptului la liberă circulație în străinătate pentru statul de destinație ori pentru un stat care urmează să fie tranzitat, în perioada în care urmează să călătorească împreună;
- e) însoțitorul nu este persoana căreia i-a fost încredințată de către instanță supravegherea minorului, atunci când față de acesta s-a dispus măsura educativă a libertății supravegheate, în condițiile legii penale;
- f) minorul refuză să iasă din țară, dacă a împlinit vârsta de 14 ani.

Ieșirea din România a minorilor, în situația în care există neînțelegeri între părinți cu privire la exprimarea acordului, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 30 alin. (2) și (3), se permite numai după soluționarea neînțelegerilor de către instanța de judecată, în condițiile legii. (art. 31 alin. 3)

În vederea constatării de către organele poliției de frontieră a situației prevăzute la alin. (2) lit. e), instanța care dispune măsura educativă a libertății supravegheate este obligată să comunice această măsură Inspectoratului General al Poliției de Frontieră și Direcției Generale de Pașapoarte din cadrul Ministerului Administrației și Internelor. Autoritatea competentă să elibereze minorului pașaport simplu efectuează în acest document mențiunile corespunzătoare referitoare la persoana căreia i-a fost încredințată supravegherea minorului. (art. 31 alin. 4)

Până la preluarea minorului de către părinte sau, după caz, de către o altă persoană, în condițiile prezentei legi, însoțitorul prevăzut la art. 30 alin. (1) lit. d), care călătorește în străinătate în condițiile prezentei legi împreună cu acesta, are următoarele obligații, prevăzute în art. 32 alin. 1:

- a) să acorde îngrijire și supraveghere minorului pe toată durata deplasării;
- b) să nu abandoneze minorul;
- c) să nu încredințeze minorul altei persoane decât părintelui, reprezentantului legal sau, după caz, persoanei prevăzute la art. 30 alin. (4) lit. c) ori, în cazuri deosebite, autorităților străine competente în domeniul acordării de asistență și protecție pentru minori;
- d) să respecte scopul, ruta și durata deplasării menționate în declarația prevăzută la art. 30 alin. (1) lit. d), cu excepția situației când există acordul ulterior al acestora cu privire la schimbările intervenite;
- e) în cazul dispariției minorului pe perioada deplasării în străinătate, să anunțe de îndată autoritățile competente de pe teritoriul statului unde s-a produs evenimentul, precum și cea

- mai apropiată reprezentanță diplomatică sau oficiu consular al României, solicitând eliberarea unei adeverințe în acest sens;
- f) să informeze de îndată ce este posibil cea mai apropiată reprezentanță diplomatică sau oficiu consular al României, în cazul apariției unei situații obiective de natură să întrerupă călătoria, să schimbe ruta, să depășească durata călătoriei indicate de părinți sau de reprezentantul legal;
 - g) în cazul în care nu este posibilă încredințarea minorului persoanei prevăzute la art. 30 alin. (4) lit. c), să anunțe imediat cea mai apropiată reprezentanță diplomatică sau oficiu consular al României, în vederea reunificării familiale a minorului sau, după caz, să se reîntoarcă în România cu acesta.

În situațiile prevăzute la art. 32 alin. (1) lit. e)-g), misiunea diplomatică sau oficiul consular sesizat are obligația de a informa imediat, direct sau prin intermediul Direcției generale afaceri consulare din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, atât Inspectoratul General al Poliției Române, cât și Direcția Generală de Pașapoarte din cadrul Ministerului Administrației și Internelor, în vederea anunțării părinților ori a reprezentantului legal al minorului în legătură cu evenimentul produs. (art.32 alin. 2)

Minorul care călătorește în străinătate însoțit de cel puțin unul dintre părinți sau de reprezentantul său legal nu poate fi încredințat de către acesta unei persoane de pe teritoriul altui stat, atunci când față de minor s-a dispus măsura educativă a libertății supravegheate, în condițiile legii penale. (art.33)

Regimul armelor și munițiilor

La nivel european, **regimul armelor și munițiilor**, care nu sunt folosite în domeniul siguranței și ordinii publice de către autoritățile competente în domeniu, este reglementat de **Directiva nr. 447 din 1991**.

Astfel, conform Directivei nr. 447 din 1991, un cetățean european poate tranzita teritoriile mai multor state, având asupra sa arma și muniția aferente, obținute și deținute în mod legal, doar după ce a obținut în prealabil autorizație în acest sens de la autoritățile competente din fiecare stat membru, ce urmează să fie tranzitat.

Statele membre solicitate în acest sens pot acorda această autorizație pentru o perioadă de maxim 1 an de zile, care poate fi reînnoită. Această autorizație este introdusă în pașaportul european pentru arme de foc.

Pașaportul european pentru arme de foc este emis de autoritățile competente din statele membre persoanei care a intrat în posesia și utilizează legal arma de foc respectivă. Acest pașaport poate avea o valabilitate de maxim 5 ani, care poate fi extinsă.

Regimul armelor și munițiilor este reglementat în legislația românească de **Legea nr. 295 din 2004**.

Conform art. 48 din Legea nr. 295/2004, persoana care deține în mod legal arme letale și care dorește să călătorească în străinătate cu acestea poate solicita organului de poliție care i-a acordat permisul de armă eliberarea unei autorizații în baza căreia organele poliției de frontieră permit ieșirea de pe teritoriul României cu armele și muniția înscrise în autorizație, făcând mențiune despre acestea în documentul de călătorie al titularului.

La întoarcerea în România, cetățeanul român este obligat să prezinte la frontieră toate armele înscrise în documentul de călătorie, pe care le deținea legal la ieșirea din țară.

Pentru obținerea unei autorizații de scoatere a unei *arme letale* din România, solicitantul trebuie să îndeplinească condițiilor prevăzute de art. 49 din Legea nr. 295/2004:

- a) este titular al unui *permis de port armă* pentru armele și muniția care urmează să fie înscrise în documentul de călătorie;
- b) prezintă *motivele* pentru care dorește să călătorească în străinătate cu armele și muniția pentru care solicită înscrierea în documentul de călătorie.

Posesorii armelor neletale pot tranzita teritoriile statelor membre ale Uniunii Europene cu aceste arme, în baza certificatului de deținător. Certificatul de deținător conferă titularului dreptul de deținere, port și folosire a armelor înscrise în acest document.

Armele sunt împărțite în patru categorii, conform *anexei 1 din Directiva 477 din 1991*:

Categoria A – arme de foc interzise:

1. Proiectile militare explozive și lansatoare;
2. Arme de foc automate;

3. Arme de foc camuflate sub forma altor obiecte;
4. Muniție cu proiectile perforante, explozive și incendiare și proiectilele pentru această muniție;
5. Pistol și muniție pentru pistol cu proiectile expansive și proiectile pentru acest tip de muniție, cu excepția armelor de vânătoare sau arme pentru tir sportiv, pentru persoanele îndreptățite să le utilizeze.

Categoria B – arme de foc pentru care este necesară obținerea de autorizație:

1. Arme de foc semi-automate sau cu repetiție;
2. Arme de foc scurte cu tragere foc cu foc cu percuția centrală;
3. Arme de foc scurte cu tragere foc cu foc cu percuția focului pe ramă, a căror lungime totală este sub 28 cm.;
4. Arme de foc lungi semi-automate ale căror încărcător și cameră a cartușului pot ține mai mult de trei cartușe;
5. Arme de foc lungi semi-automate ale căror încărcător și cameră a cartușului nu pot ține mai mult de trei cartușe, cu mecanismul încărcătorului mobil sau pentru care nu este garanția că arma nu poate fi transformată, prin instrumente obișnuite, într-o armă ale cărei încărcător și camera cartușului pot ține mai mult de trei cartușe;
6. Arme de foc cu repetiție și arme de foc lungi semi-automate cu țeava lisă, care nu depășesc 60 cm. în lungime;
7. Arme de foc semi-automate pentru uz civil, care seamănă cu arme cu mecanisme automate.

Categoria C – Arme de foc care trebuie declarate:

1. Arme de foc lungi cu repetiție, altele decât cele menționate la punctul 6 din categoria B;
2. Arme de foc lungi cu tragere foc cu foc cu țeavă ghintuită;
3. Arme de foc lungi semi-automate, altele decât cele menționate de la punctele 4 la 7 din categoria B;
4. Arme de foc scurte cu tragere foc cu foc cu percuție pe ramă, a căror lungime este de cel puțin 28 cm.

Categoria D – Alte arme de foc:

Arme de foc lungi cu tragere foc cu foc prin țeavă lisă.